

SLOVENSKI NAROD.

Zahaja vseki dan popoldne, izvenčni nodelje in prazniki.
Tov artil: Prostor 1 m/m X 54 m/m za navadne in male oglase 80 vin.,
za trdne razglase 120 K. za poslano in reklame 2 K. — Pri naročilu
nad 10 objav popust.

Vprašanjem gleda inzervitor naj se pritoži znamka za odgovor.

Upravnštvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflova
ulica št. 5, prilčno. — Telefon št. 90.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti: v Jugoslaviji:		V inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 120—	celoletno	K 140—
polletno	60—	polletno	70—
3 mesečno	30—	3 mesečno	35—
1	10—	1	12—

Novi naročniki naj pošljajo v prvici naročilno vedno po nakaznici.
Na samo pismena naročila brez poslatve denarje se ne moremo ozirati.

Upravnštvo „Slov. Naroda“ Knaflova ulica št. 5, L. nadstropje.
Telefon št. 34.

Dopise sprojemajo in podpisano in zadevno frankovane.
Rokopisov na vrata. **Posamezna številka velja 60 vinarjev.**

Poštinska plačana v gotovini.

Dr. Vladimir Ravnhar:

Defaitisti.

Besedo je najti v vojnem slovarju. Pomenja ljudi, nezadovoljne, da se lastna država udeležuje vojne, ker računajo z gotovim porazom. Nezadovoljni sami s seboj, sejejo nezadovoljstvo v svoji okolici. V lastnem taboru vidijo vse slabo, vojskodajevanje za nič, vojaštvu izmučeno, sredstva nezadostna. Namesto poguma, siroj malkontentstvo. Zastruplajo vso dobro voljo, tako da so pesimizmu na široko odprta vrata. Podzavestno pripravljajo sami poraz svoji domovini.

Defaitistov imajo danes na vseh koncih in krajih. Pri tem ne štejem onih elementov, ki zavestno delajo proti državi, proti sedanjim oblikam vladanja. Ti bodisi da misljivo v splošnem razsulu najti dobičkov zase, bodisi, da jih je sedanj položaj razočaral in upaj v ob izpremenjenih razmerah priti na konja. Njim ne veljajo moje besede, ker zanje ne bi bili niti dovetni. Nasproti njim je samo eno: strogost zakona.

Toda poglejmo na primer našo žurnalistiko. Kako medjo pišejo izvestni časopisi o vsem, kar bi nas moralno vse družiti: o naši edinstveni državi, o enotnem narodu, ki prebiva v njej, o naši narodni dinastiji, o ciljih, ki jih mora ta narod doseči, o sredstvih, ki naj jih uporablja v to svrhu. Brez navdušenja, toliko kar morajo storiti ali pa da izgleda, kakor da so nekaj storili. Namestu da bi vrgledno prednacilci, vzgajali nevedne, dvigali dvomljivce, naravnalni omahljive, popravljali zmote. Takoj nekaj vrst za suhoperarnim oficijeljnim člankom pa najde vse polno superlativov o gotovih osebah, o strankinih idealih, o sredstvih za doseganje teh idealov. Na prvi pogled opaziš, da jim je to prvo in glavno, ona pa upoštevajo le v toliko, kolikor temu momentano služi kot sredstvo. Taka pisava tudi vpliva vrgledno, toda vrgledno v defaitističnem smislu. Pohujšuje ljudstvo, ki naj ne vidi svojih idealov tam, kjer bi jih moralno videti. Daje mišljenu in čustvovanju tega ljudstva povsem napacno smer. Vpliv te vzgoje opaža dan za dnevn: mržnja proti enotnosti države, proti vo-

glasilu. Ali pa, kako se je pisalo o delovanju bivšega deželnega predsednika. Naj je imel tudi napake, in kdo je brez njih, toda vsakdo, ki je imel priliko, da je od blizu spoznal njegovo delo, mora priznati, da je imel pri vsem najboljšo voljo, da se je z neverjetno trudaljubivostjo lotil najsubtilnejše zadeve, da je iniciativno postopal v vsemi panogah javne uprave in da je vsakemu zlu skušal priti do dna. Poštenosti v vsem njegovem postopanju mu nihče ne more odrekati. Pa kaj smo morali vse čitati: korupcija je bilo še najnajlepše očitanje. Sploh: korupcija je bila vsa prejšnja vlada, a ko je prišla na krmilo nova vlada, zavrsalo je zopet v nasprotju časopisu, ter jo že vnaprej obdolžilo istega zločina.

Kam vede to? Kaj nas ni nič sram pred zunanjim svetom? Kako nas bodo cenili in spoštovali? Sodeč po taki pisavi, ni med nami poštenega človeka. Kako moremo od zunaj pridobivati kredita, če si ga sami ne znamo dati, če sami vse sodimo najslabše, če v vsakem ponesrečenem času nasprotnikovem vidimo dolozno postopanje. Kako more to zopet vplivati na moralo lastnega naroda. Pribajamo popolnoma v praktike predvojnih majhnih strankarskih razmer, ki bi bilo že čas, da se jih odrešemo.

Medtem smo postali veliki: po številu prebivalstva, po obsegu naših državnih granic. Približati se moramo znati tem novim razmeram. Gledati moramo vse z nekega višjega stališča, objektivno preosejati tudi dejanie svojega političnega nasprotnika. Ako je slučajno nasprotnik na krmilu, na ne more čez noč ustvariti nebes na zemlji, naj se spošteva, da stojimo še vsi skupaj pod »vis major«, da se tvorba naše države storav poraja, da nas vse še duše težkoče, izvirajoče iz posledic svetovne vojne, da moramo biti veseli, da smo jih za silo preboleli in da ni bilo vse še tisočkrat slabše. In imeti moramo pred očmi, da nova doba zahteva od nas vse kaj več, nego ono negativno, destruktivno politiko izza predvojnih let. Zahievava predvsem pozitivnega dela, zakaj cilj je velik: edinstvena na zunaj in znotraj močna država in dejansko ujednjenje vsega našega naroda. Z lasanjem med seboj se temu cilju niti

Lepota književnosti prihaja od tod, ker je izra, ljubko tratenje prekomernih sil in iz »snoviška srca«. Ali poleg te neobhodne lepot, poleg estetske imajo velika in največja književna dela tudi nacionalo ali socialno vrednost. Dovolj je samo spomniti na vlogo biblije med Jevreji, Homerja v življenju Helenov, Vergila v rimskem carstvu, zaradi česar ga naziva Dante »del mondo si gran maniscalchi...« — »veliki obrazovalec sveta.«

Rokodelstvo (zanat) književnovo ni le stil, nego predvsem življenje; on govori z življenjem in na življenje misli, kdo odkriva samega sebe, da povečuje našo ljubezen za naučno, estetsko, etično in praktično stremljenje, našo ljubezen za plemenite oblike življenja, da s svojo knjigo prinese v naša življenja več luči, topote in odločnosti za dobro. Kakor je rekla Žana d' Ark: »Mais sire Dieu premier serv!«, pravimo: Življenje na prvem mestu in v tem primeru naše bodoče jugoslovensko življenje!

Ako ima naš troimeni narod smisla za življenje in dovolj sile in pameti biti svoj, bo zavzela književnost v njegovem življenju mesto, ki ji gre.

Ta članek se obrača torej na zdravo čitajočo publiko. Na književnike bi se človek itak zamen

za las ne približamo. Dela je pa toliko. Toda, da premagamo v sebi predstasti, ki nas vedejo na stranska

pota, nam je poleg zavesti, da hočemo sedaj doseči oni cilj, predvsem treba: ljubezni do stvari.

Pogajanja radi južne železnice v Parizu.

Več tednov so trajala posvetovanja v Parizu, katere je imela uprava južne železnice z zastopniki francoskega kapitala o usodi južne železnice. Pa vkljub temu še ni prišlo južnoželezniško vprašanje do odločilnega stadija, kar sedaj še sploh ni mogoče. Rešitev problema južne železnice predpostavlja po članu 320 senžermenske mirovne pogodbe mednarodne dogovore štirih južnih železnic teritorialno udeleženih držav (Jugoslavija, Avstrija, Ogrska in Italija) z užno železnico in z zastopniki francoskih obligacionarjev. Mirovna pogodba z Avstrijo pa še ni ratificirana z Ogrsko pa še sklenjena ni. Tudi še ni znano, kaj se bodo zgordilo z anuitetami letno okroglih 30 milijonov frankov v zlatu, kateri dolguje italijanska vlada južni železnici teritorialno udeleženih držav (Jugoslavija, Avstrija, Ogrska in Italija) z užno železnico in z zastopniki francoskih obligacionarjev. Mirovna pogodba z Avstrijo pa še ni ratificirana z Ogrsko pa še sklenjena ni. Tudi še ni znano, kaj se bodo zgordilo z anuitetami letno okroglih 30 milijonov frankov v zlatu, kateri dolguje italijanska vlada južni železnici teritorialno udeleženih držav (Jugoslavija, Avstrija, Ogrska in Italija) z užno železnico in z zastopniki francoskih obligacionarjev. Mirovna pogodba z Avstrijo pa še ni ratificirana z Ogrsko pa še sklenjena ni. Tudi še ni znano, kaj se bodo zgordilo z anuitetami letno okroglih 30 milijonov frankov v zlatu, kateri dolguje italijanska vlada južni železnici teritorialno udeleženih držav (Jugoslavija, Avstrija, Ogrska in Italija) z užno železnico in z zastopniki francoskih obligacionarjev. Mirovna pogodba z Avstrijo pa še ni ratificirana z Ogrsko pa še sklenjena ni. Tudi še ni znano, kaj se bodo zgordilo z anuitetami letno okroglih 30 milijonov frankov v zlatu, kateri dolguje italijanska vlada južni železnici teritorialno udeleženih držav (Jugoslavija, Avstrija, Ogrska in Italija) z užno železnico in z zastopniki francoskih obligacionarjev. Mirovna pogodba z Avstrijo pa še ni ratificirana z Ogrsko pa še sklenjena ni. Tudi še ni znano, kaj se bodo zgordilo z anuitetami letno okroglih 30 milijonov frankov v zlatu, kateri dolguje italijanska vlada južni železnici teritorialno udeleženih držav (Jugoslavija, Avstrija, Ogrska in Italija) z užno železnico in z zastopniki francoskih obligacionarjev. Mirovna pogodba z Avstrijo pa še ni ratificirana z Ogrsko pa še sklenjena ni. Tudi še ni znano, kaj se bodo zgordilo z anuitetami letno okroglih 30 milijonov frankov v zlatu, kateri dolguje italijanska vlada južni železnici teritorialno udeleženih držav (Jugoslavija, Avstrija, Ogrska in Italija) z užno železnico in z zastopniki francoskih obligacionarjev. Mirovna pogodba z Avstrijo pa še ni ratificirana z Ogrsko pa še sklenjena ni. Tudi še ni znano, kaj se bodo zgordilo z anuitetami letno okroglih 30 milijonov frankov v zlatu, kateri dolguje italijanska vlada južni železnici teritorialno udeleženih držav (Jugoslavija, Avstrija, Ogrska in Italija) z užno železnico in z zastopniki francoskih obligacionarjev. Mirovna pogodba z Avstrijo pa še ni ratificirana z Ogrsko pa še sklenjena ni. Tudi še ni znano, kaj se bodo zgordilo z anuitetami letno okroglih 30 milijonov frankov v zlatu, kateri dolguje italijanska vlada južni železnici teritorialno udeleženih držav (Jugoslavija, Avstrija, Ogrska in Italija) z užno železnico in z zastopniki francoskih obligacionarjev. Mirovna pogodba z Avstrijo pa še ni ratificirana z Ogrsko pa še sklenjena ni. Tudi še ni znano, kaj se bodo zgordilo z anuitetami letno okroglih 30 milijonov frankov v zlatu, kateri dolguje italijanska vlada južni železnici teritorialno udeleženih držav (Jugoslavija, Avstrija, Ogrska in Italija) z užno železnico in z zastopniki francoskih obligacionarjev. Mirovna pogodba z Avstrijo pa še ni ratificirana z Ogrsko pa še sklenjena ni. Tudi še ni znano, kaj se bodo zgordilo z anuitetami letno okroglih 30 milijonov frankov v zlatu, kateri dolguje italijanska vlada južni železnici teritorialno udeleženih držav (Jugoslavija, Avstrija, Ogrska in Italija) z užno železnico in z zastopniki francoskih obligacionarjev. Mirovna pogodba z Avstrijo pa še ni ratificirana z Ogrsko pa še sklenjena ni. Tudi še ni znano, kaj se bodo zgordilo z anuitetami letno okroglih 30 milijonov frankov v zlatu, kateri dolguje italijanska vlada južni železnici teritorialno udeleženih držav (Jugoslavija, Avstrija, Ogrska in Italija) z užno železnico in z zastopniki francoskih obligacionarjev. Mirovna pogodba z Avstrijo pa še ni ratificirana z Ogrsko pa še sklenjena ni. Tudi še ni znano, kaj se bodo zgordilo z anuitetami letno okroglih 30 milijonov frankov v zlatu, kateri dolguje italijanska vlada južni železnici teritorialno udeleženih držav (Jugoslavija, Avstrija, Ogrska in Italija) z užno železnico in z zastopniki francoskih obligacionarjev. Mirovna pogodba z Avstrijo pa še ni ratificirana z Ogrsko pa še sklenjena ni. Tudi še ni znano, kaj se bodo zgordilo z anuitetami letno okroglih 30 milijonov frankov v zlatu, kateri dolguje italijanska vlada južni železnici teritorialno udeleženih držav (Jugoslavija, Avstrija, Ogrska in Italija) z užno železnico in z zastopniki francoskih obligacionarjev. Mirovna pogodba z Avstrijo pa še ni ratificirana z Ogrsko pa še sklenjena ni. Tudi še ni znano, kaj se bodo zgordilo z anuitetami letno okroglih 30 milijonov frankov v zlatu, kateri dolguje italijanska vlada južni železnici teritorialno udeleženih držav (Jugoslavija, Avstrija, Ogrska in Italija) z užno železnico in z zastopniki francoskih obligacionarjev. Mirovna pogodba z Avstrijo pa še ni ratificirana z Ogrsko pa še sklenjena ni. Tudi še ni znano, kaj se bodo zgordilo z anuitetami letno okroglih 30 milijonov frankov v zlatu, kateri dolguje italijanska vlada južni železnici teritorialno udeleženih držav (Jugoslavija, Avstrija, Ogrska in Italija) z užno železnico in z zastopniki francoskih obligacionarjev. Mirovna pogodba z Avstrijo pa še ni ratificirana z Ogrsko pa še sklenjena ni. Tudi še ni znano, kaj se bodo zgordilo z anuitetami letno okroglih 30 milijonov frankov v zlatu, kateri dolguje italijanska vlada južni železnici teritorialno udeleženih držav (Jugoslavija, Avstrija, Ogrska in Italija) z užno železnico in z zastopniki francoskih obligacionarjev. Mirovna pogodba z Avstrijo pa še ni ratificirana z Ogrsko pa še sklenjena ni. Tudi še ni znano, kaj se bodo zgordilo z anuitetami letno okroglih 30 milijonov frankov v zlatu, kateri dolguje italijanska vlada južni železnici teritorialno udeleženih držav (Jugoslavija, Avstrija, Ogrska in Italija) z užno železnico in z zastopniki francoskih obligacionarjev. Mirovna pogodba z Avstrijo pa še ni ratificirana z Ogrsko pa še sklenjena ni. Tudi še ni znano, kaj se bodo zgordilo z anuitetami letno okroglih 30 milijonov frankov v zlatu, kateri dolguje italijanska vlada južni železnici teritorialno udeleženih držav (Jugoslavija, Avstrija, Ogrska in Italija) z užno železnico in z zastopniki francoskih obligacionarjev. Mirovna pogodba z Avstrijo pa še ni ratificirana z Ogrsko pa še sklenjena ni. Tudi še ni znano, kaj se bodo zgordilo z anuitetami letno okroglih 30 milijonov frankov v zlatu, kateri dolguje italijanska vlada južni železnici teritorialno udeleženih držav (Jugoslavija, Avstrija, Ogrska in Italija) z užno železnico in z zastopniki francoskih obligacionarjev. Mirovna pogodba z Avstrijo pa še ni ratificirana z Ogrsko pa še sklenjena ni. Tudi še ni znano, kaj se bodo zgordilo z anuitetami letno okroglih 30 milijonov frankov v zlatu, kateri dolguje italijanska vlada južni železnici teritorialno udeleženih držav (Jugoslavija, Avstrija, Ogrska in Italija) z užno železnico in z zastopniki francoskih obligacionarjev. Mirovna pogodba z Avstrijo pa še ni ratificirana z Ogrsko pa še sklenjena ni. Tudi še ni znano, kaj se bodo zgordilo z anuitetami letno okroglih 30 milijonov frankov v zlatu, kateri dolguje italijanska vlada južni železnici teritorialno udeleženih držav (Jugoslavija, Avstrija, Ogrska in Italija) z užno železnico in z zastopniki francoskih obligacionarjev. Mirovna pogodba z Avstrijo pa še ni ratificirana z Ogrsko pa še sklenjena ni. Tudi še ni znano, kaj se bodo zgordilo z anuitetami letno okroglih 30 milijonov frankov v zlatu, kateri dolguje italijanska vlada južni železnici teritorialno udeleženih držav (Jugoslavija, Avstrija, Ogrska in Italija) z užno železnico in z zastopniki francoskih obligacionarjev. Mirovna pogodba z Avstrijo pa še ni ratificirana z Ogrsko pa še sklenjena ni. Tudi še ni znano, kaj se bodo zgordilo z anuitetami letno okroglih 30 milijonov frankov v zlatu, kateri dolguje italijanska vlada južni železnici teritorialno udeleženih držav (Jugoslavija, Avstrija, Ogrska in Italija) z užno železnico in z zastopniki francoskih obligacionarjev. Mirovna pogodba z Avstrijo pa še ni ratificirana z Ogrsko pa še sklenjena ni. Tudi še ni znano, kaj se bodo zgordilo z anuitetami letno okroglih 30 milijonov frankov v zlatu, kateri dolguje italijanska vlada južni železnici teritorialno udeleženih držav (Jugoslavija, Avstrija, Ogrska in Italija) z užno železnico in z zastopniki francoskih obligacionarjev. Mirovna pogodba z Avstrijo pa

Pozivljamo vse organizacije, kakor tudi posameznike, kateri nameravajo podelovati pri nabiranju članov, da naznajo svoje naslove, odnosno organizacije ino in načinne naslove oseb, ki prevzamejo v organizaciji to nalogu.

Podpisani odbor bo nosil tem osebam nabirajoče pole. Pole so zaznamovane s tečko številko. Štamplje Matico in z imenom podblatitelja in podblaščenca.

Prisposobljeni odbor Jugoslovenske Matice.

Prakšova ulica 3/1.

Zapomni si!

Tudi pravičnik greši desetkrat na dan. Postni čas je, veliki petek se bliža. Zato pojdi Jugoslovjan v sebe in izpršaj si vest, tako je s tvojim narodnim preprečenjem. Ako se ne boš odkritostnosti, boš načel, da je tvoja narodna zavest precej, precej mlačna, tvoja požrtvovanost male hale vredna, tvoji narodni ponos pa v nevarni bližini niče. In ker je spoznavanje samega sebe prvi korak v poboljšanju, se bodes čisto gotovo odločil.

1. takoj pristopš kot član k Jugoslovenski Matici.

2. začneš marljivo pridobivati nove člene za J. M.

3. v vsejih državah sem terje napraviš zbirko radovaljnih prispevkov za J. M., 4. kot član vseh mestnih pridruženih odborov določi nekaj odstotkov prebitka za blagajno J. M.

5. ne bolj godraj, boš li nakajal večkrat v računu položko par vinarjev v prid J. M.

6. se pri dedičnah spomni s primernimi odstotki J. M.

7. pri vsakem pletetem, slavnostnem ali godovnem povodu določi došloš negospodarsko uporabljene zneske v korist J. M.

8. se vsaki mesec odreči samo eni četrtniki vina in prihranjeni trošek nakažeš J. M.

9. ne boš nikoli ignoriral nabiralnikov J. M. in

10. da bodes kjer in kadarkoli podprt pri prospehu z besedo in dejanjem.

Preputi Wilsonovo točke njihovemu avtorju, ki se niti sam po njih ne ravna, ti pa se ravnaj po predstoječih desetih, kajti one so za končno osvoboditev neosvobojevalnih naših bratov realnešega in izdatnešega pomena.

P. P.

— *

Politične vesti.

= Da, ko gre za davke, tedaj priznavajo tudi Italijani jugoslovenski značaj ugrabljenega Primorja. Organizirali so namreč hrvatsko-slovensko propagando za novo državno posojilo, pošiljajo jugoslovenske zmožne agente po okupiranem ozemlju, prirejejo predavanja v našem jeziku in razširajo propagandne letake in manifeste v najlepši jugoslovenski. Ravno tako, kakor je nekoč nemško - avstrijski fiskus priznal naše narodnostne pravice samo tedaj, ko je navil davčni vijak. Potem takem si lažje tolmačimo dejstvo, da je v izkazih o podpisovanju tega laškega posilja, ki jih pridobuje italijansko časopisje, najmanj 50% jugoslovenskih imen. Zabeležimo si tudi to drobno dejstvo - argument, ki ga nam podajajo Italijani proti sebi samim. Et meminisse juvabit! — P. P.

= Razvoj vladne krize. Beograd, 22. marca. V političnih krogih se zatrjuje, da mora pasti odločitev o sestavi koncentracijskega kabineta do torka. V nasprotnem slučaju, če bi se razbila pogajanja bi imenoval prestolonaslednik regent nadradnički vladu tako v Beogradu, kakor v vseh pokrajinalih in bi imela ta vlastna naloga izvesti volitve po volilnem načrtu, ki ga je sprejela tako demokratska, kakor parlamentarna zajednica. — Včeraj se je vršil ministrski svet, ki je razpravljal o sestavi koncentracijskega kabineta. Večina ministrov je bila za to, da se imenuje za ministrskega predsednika in notranjega ministra nevtralne osebe in da se nadaljujejo pogajanja glede rekonstrukcije pokrajinskih vlad. Kakor vse kaže, ta pogajanja ne bodo imela mnogo uspeha, ker se Narodni klub brani na vse načine, dati oblast v Hrvatski iz rok in zahteva zase mesto bana, podvana in najmanj dveh najvažnejših resortov. Vsled te zahteve se sodi, da Narodni klub nikakor ne bo pristati na kak kompromis in da hoče preprečiti pogajanja z edinim prozornim namenom, da ostanejo Laginja in njegovi pristaši na vlasti. Kakor se sodi, namerava Protič povabiti demokratsko zajednico na politični razgovor, ki pa radi držanja Narodnega kluba ne bo imel mnogo uspeha. Tudi radikalni politiki niso zadovoljni s samozačetnimi zahtevami Narodnega kluba, ker smatrajo izid občinskih volilnih na Hrvatskem za jasen dokaz, da Narodni klub ne uživa med ljudstvom takega zaupanja, da bi zase mogel zahtevati mesto bana, podvana in dveh resortov. — Ker se smatra za popolnoma izključeno, da bi moglo priti potom sporazuma do sestave koncentracijske vlade, se širi v političnih krogih mnenje, da bo regent sestavil popolnoma nevtralen kabinet, ki bo predložil parlamentu načrt volilnega reda, če ga pa stranke v narodnem predstavništvu ne bodo sprejele, bo pa vlasta razpustila parlament ter odredila volitve potom naredbe in sicer na podlagi volilnega načrta, ki je bil izdelan v Davidovičevem kabinetu in katerega sta sprejeli tako demokratska, kakor parlamentarna zajednica. — V krogih radikalnih politikov se zatrjuje, da radikalci niso odklonili dr. Trumbića kot kandidata za mesto ministra strateškega predsednika, kakor ga je predlagal dr. Smislak, marveč da je povzročil odklonitev Narodni klub. Čim bi bil namreč dr. Trumbić imenovan za ministrskega predsednika, moral bi dr. Laginja kot hrvatski ban takoj podati svojo demisijo, ker bi prišle pri sestavi pokrajinskih vlad v poště edinstvene nevtralne osebe. Laginja pa je težko zapustiti tako z težavo si priborileno mesto. — V verodostojnih političnih krogih se skriva, da se posamezna maza.

nica le zato tako upira sestavi koncentracijskega kabineta in rekonstrukcije pokrajinskih vlad, ker bi s tem dali volilni aparat iz svojih rok, medtem, ko bi ga, če ostanejo na vlasti, uporabili z vsemi dopustnimi in nedopustnimi sredstvi v svoji pridi. — Volilni oklic, ki ga je izdal Narodni klub v Zagrebu in katerega je ponatisnila zagrebška »Domovina«, je vsed svoje separatistične in skrajno tendenciozne vsebine napravljen v beogradskih političnih krogih silno slab vtip. Radikalni politiki smatrajo ta oklic za veliko politično pogreško, ki ne bo rodila dobrega sadu. Radikalci sami kar najostreje obsojajo ta oklic.

= Radič na delu. Sisak, 22. marca. Ker so demokrati preprečili, da bi imel Radič skupščino v Sisku, je le-ta sklical za prošlo nedeljo skupščino v neko selo pri Sisku. Na tej skupščini je zatrjeval Radič, da Hrvatska nima kralja in da se bo moral bodoča hrvatska republika urediti po vzoru ruske republike, samo, da bo v tej republiki vladal kmet meščanom in delavcem. Pozival je svoje pristaše, da naj za to vladanje (I) pripravijo »korobače«. Ker ga je vladni zastopnik opozoril, da tako ne sme govoriti, mu je Radić zagrozil, da ga bo dal linčati. Naučniški kmeti so po zborovanju navalili na navzoče demokrate in enega ranili, tako, da je bil ta primoran oddati par strelov v zrak.

= Doli Jugoslavija, živila Velika Srbija! V »Beogradskem Dnevniku« Čitamo: »Po izvršenih občinskih volitvah v Zemunu je skupina radikalnih pristašev priredila nerenosno ulično demonstracijo, pri kateri so klicali: Doli Jugoslavija, živila Velika Srbija!«. Ne vemo, doklej se bodo dogajale take nemile pojave, inspirirane od neprijateljev naše nove države in našega narodnega jedinstva, toda naglašati moramo, da so vsi takšni dogodki nadve nesimpaticni, da ne vodijo nikakor k dobremu in da se morajo gabitib vsi poštene javnosti in vsakemu prijatelju narodnega jedinstva. Moramo konstatirati, da je mišljenje in čustvovanje onih politikov, ki so v Zagrebu priredili demonstracijo, pri katerih se je klicalo »Doli Srbija in živila Velika Hrvatska«, in onih, ki so v Zemunu vprizorili manifestacije, na katerih so se čuli vzklici »Doli Jugoslavija in živila Velika Srbija«, dogodki, ki se izpopolnjujejo. Eni in isti politiki že leto in dan povzročajo krizo v vlasti in parlamentu! Tako delo ne more donesti našemu ujetnjemu narodu ničesar drugega, kakor škodo. Kako dolgo se bodo bolestne ambicije posamnikov zadovoljile na račun narodnih interesov?!

= Volitve zagrebškega župana. Zagreb, 22. marca. Kakor se dognava iz verodostojnejšega virja, se bodo vršile volitve zagrebškega župana takoj po Veliki noči.

= Akcija zagrebških akademikov. Zagreb, 22. marca. Danes se je vršila na univerzi skupščina akademikov, na kateri se je razpravljalo o sobotnem napadu policije na akademike. Razen tega se je na razpravljalo tudi o stališču počudnih strank, tako klerikalne, radikalne in hrvatske zajednice napram sobotnim zahtevam akademikov. Neki zastopnik radikalne stranke je skušal zagovarjati stališče svoje stranke, a je bil prekinjen, nakar so se zastopniki teh treh strank odstranili. Nastopili so nato razni govorniki, nakar se je izvolil poseben odbor, ki ima načelo, da izvede akcijo v smislu resocienci, ki so bile sprejeti v soboto in zahteva zadovoljenje za nastop policije pred skupščino.

Telefonska in brzoučna poročila.

MADŽARSKO - KRALJEVSTVO.

LDU Budimpešta, 21. marca. (ČTU.) Madžarski dopisni urad poroča: Uradni list objavlja vladno načrto, kjer se oponzira, da določa zakon o vzpostavitvi ustave in o začasnih ureditvah izvrševanja najvišje državne oblasti, da je s 13. novembrom 1918 prenehalo izvrševanje kraljevske oblasti, vendar pa da se ni izpremenila tisočletna državna oblika Madžarske. Kraljevsko dostenjanstvo in kraljevska oblast nista odpravljena kot pravni ustav. Nasprotno. Ker so v omenjenem zakonu razveljavljene ustavne nasprotuječe revolucionarne odredbe, ki nameravajo spremembo državne oblike in odstranitev kraljestva, je nedvomno, da ostane kraljestvo tudi po revolucionarnih dogodkih pravno nedotaknjeno. Dokler torej zakon daja ne odredi drugače, ostane za Madžarsko zakonita državna oblika kraljestva. Temu primerno morajo oblasti, uradi in ustanove madžarskega kraljestva v svojem označevanju navajati kot atribut »kraljevsko madžarski«. Nad grbom madžarske države mora biti kot simbol madžarske državne vrhovne oblasti tudi za naprej podoba štefanške krone.

POLOŽAJ V NEMČIJI.

Berolin, 22. marca. Bivša vlast, ki se je vrnila v Berolin, je vpoklicala za sredo narodno skupščino in pruski deželni zbor k zasedanju. Zastopniki antantnih vlad, med njimi tudi Zdrženih držav, so izjavili vladu, da bi vsak nasilni akt, bodisi z desne ali z leve strani, ogrožal preiskrbo Nemčije s krediti, živili in drugimi potrebsčinami. — Danes zvečer se vrši seja stavkarskega vodstva, na kateri se bo razpravljalo o tem, ali se prične z delom ali ne. Oklic večinskih socialistov, da naj se prične že danes z delom, ni imel mnogo uspeha, marveč počiva še danes skoraj vse delo v Berolini. Od današnjega sklepa stavkarskega vodstva je vse odvisno in se že danes vidi, da je večina delavstva na strani neodvisnih socialistov in komunistov. Ti dve stranki nameravata priti pri današnji seji z novimi zahtevami, zlasti z zahtevi po ustavitev revolucionarnega izvršilnega komiteja, ki bi s časom vso oblast pritegnil nase. Vlada skuša med posameznimi frakcijami socialistov ustvariti sporazum ter skuša zlasti desno krilo neodvisnih socialistov pridobiti zase, med tem ko se med delavstvom opaža jasno stremljenje za tem, da pride na krmilo skrajno levo krivo neodvisnih socialistov in komunistov. Od današnjega sklepa je odvisna bodočnost Nemčije. — Iz Berolina poroča angleška »Daily Chronicle«: Udeležba generala Lüderdorpha pri zadnjem monarhističnem prevratnem poskušu je brezvonomo dokazana.

LDU Breslau, 22. marca. (DKU.) Tu je bil aretiran glavni urednik »Schlesische Zeit«. Razen tega so prijeli nekaj dijakov, pri katerih je našla policija orožje. V soboto aretirani rektor tehnične visoke šole Heiner je bil danes izpuščen.

LDU Berlin, 21. marca. (DKU.) Nocjošnja noč je potekla v mestu mirno. Le tu in tam je bilo čuti strelijanje. Kaj se je vleklo do zgodnjega jutra. Iz zunanjih delov mesta severno od Spreeve je bilo slišati strele iz dušk in strojnici. Med 2. in 3. uro zutri so metalni mine in ročne granate. Tu je bilo najbrže za spopad med četami in oboroženimi delavci. Baje je bilo več mrtvih in ranjenih.

LDU Berlin, 21. marca. (DKU.) Dan je v splošnem mirno potekel. Vladni del mesta ostane vojaško zastražen. Da je stavka končana, se komaj onaže. Zelo pomajnšljiv je dovoz živil. Plinarna popolnoma stoji. Voda se more dovajati le v nekatere mestne dele. Stavkovni položaj je zelo nejasen.

LDU Stuttgart, 21. marca. (DKU.) Kor. urad. Wolffov urad poroča: Poveljnik general je bil odstavljen. Čete, ki so vdrle v mesto, se umikajo.

LDU Lipsko, 22. marca. (DKU.) Tu vlada zoper mir. Čete vzdržujejo red, snoščna stavka je končana.

LDU Kehmoran, 22. marca. (DKU.) Medzvezniška komisija za rensko ozemlje poroča: 1500 mož z 1 generalom državne brambe je včeraj prestopilo ozemlje, zasedeno po angleških četah. Državna bramba je bila razoružena ter jo straži angleško vojaštvo.

LDU Lipsko, 22. marca. (DKU.) Wolff. Mesto Halle ob Saali so včeraj po večnečnem težkem topniškem ognju zavzeli vladne čete.

MIROVNI POGOJI POLJSKE.

LDU Pariz, 22. marca. (DKU.) Brežično. Iz Varkave poročajo:

Polski ministri za zunanje zadeve je

počakati celo večnost na vsak odgovor. Tuje valute in devize težko in redko dobi, pa po zelo dragih cenah. V Ljubljani je poslovala dajča-sa sekaka poslovalnica devizne centrale v Beogradu, tudi so bili zadovoljni z njenim poslovanjem. Bila je točna in hitra. Zaljubljen mora likvidirati. Slaba stran pri celi uredbi devizne centrale je bila, da so se predpisi tikali le izročitve tujega denarja, dočim se je z nakazili na inozemstva na naš trg moglo prav neovirano ravnati. Dokler so izplačila in nakazila prostota, ne more priti devizna centrala do prave veljave tudi, če dobro posluje. Trgovina je gibčna in si zna pomagati. Vlado v Beogradu je sedaj izdala nove začasne odredbe po sklepu ministrskega sveta z dne 19. marca t. l. V bistvu določajo sledče: Razpolaganje z dobrimetij v inozemstvu potom čekov, menic, izdajanja akreditivov in izplačila na inozemstvo je do nadaljnega dovoljeno le denarnim zavodom in sicer le za potrebe uvozne trgovine. Čeke, menice, akreditive, izplačila na inozemstvo se bodo izdajala trgovcem v inozemskih firmah, ki se izkažejo s posebnimi potrdili trgovskih zbornic in političkih oblastev. Denarni zavodi bodo dolžni voditi poseben register o izdanih nakazilih. Register bo pod kontrolo, razunega bo publiciran od časa do časa. Dotrustno bo dat izplačila le do 100.000 frankov in le enkrat mesečno vsaki firmi. Za izplačila preko te svote bo treba posebne dovolje finančnega ministra. Kdor dobi na ta način tuja plačilna sredstva, bo moral izkazati se v treh mesecih, da je importiralo blago iz inozemstva. Gleda denarnega prometa in plačil v prometu z Avstrijo, Nemčijo, Ogrsko, Češko, Romunijo in Bolgarsko navedeni pogoj je veljajo, v kolikor gre za plačila v denarju teh držav.

— ng Poštno paketi promet Avstrije in Čehoslovaške. Spriče velikega pomena mednarodnega poštnega paketnega prometa je Avstrija obnovila z vsemi antantnimi državami promet s poštnimi paketi. Na Češkem se je dovoljil zamejni paketi promet za pošiljanje do 5 kg brez izvoznega in uvoznega dovoljenja za one predmete, ki so po češki carinski tarifi ali carine prosti ali pa se zanje plača samo navadna carina brez dolžake. Pri nas je že poldrugo leto paketni promet z inozemstvom zaprl, vsled česar občutno trpe obrtni in trgovski krog, ki potrebujejo promet te vrste. Vsled tega smo bili pri nas prisiljeni, da se poslužimo nabiralnega prometa potom štedjeviter, kar povzročuje velikanske zakasnitve in večje stroške. Trgovska zbornica v Ljubljani je vložila na ministrstvo pošti in brzjavov počnjo, da se otvorja zaenkrat paketni promet vsaj za one predmete, ki ne plačajo nobene carine, in sicer: 1. za vzorce in tiskovine; 2. za blago, ki se izvaja in uvaža v svrhu predelave, barvanja in reparatur; 3. za blago, ki je na podlagi splošne carinske tarife in naredbe št. 17.392 uvozne carine prosti; 4. za predmete, ki ne plačajo nobene izvozne carine po naredbi z dne 5. novembra 1919.

— ng Zamrja trgovina Združenih držav. V novembri 1919 so uvozile Združene države živil v vrednosti 104.395.000 dolarjev, izvozile pa za 194.397.000. Surovin so uvozile Istočno za 183.603.000 dolarjev. V Nemčijo so uvozile blago za 23.044.000 dolarjev blaga, kar nastala pasivni sađo Nemčije v znesku nad 20 millionov dolarjev.

haja že na zmagonosnem pohodu proti Dunaju in Berolinu, leži danes, kryveča iz sto ran, na tleh in je plen boljševikov in drugih izkoriscevalcev nesrečnega ruskega naroda. Sicer pa je morda zlasti za nas Jugoslovane boljše, da padcu Preimysla ni že takoj sledila katastrofa, ker bi nemara v tem slučaju vsaj mi Slovenci, še vedno ostali v krempljih avstrijskega jastreba.

— Listek iz črne knjige. Zvestega oprodo prosluge viteza Kalneggerja in še vedno navdušenega Štústercianca bivšega c. kr. okr. šolskega nadzornika Lavtičarja osvetljuje ta-le uradni dopis: »Wie der Schulinspektor Lavtičar brevi manu mitgeteilt hat, kennen die Schulen der VI. stadt. Klasse der I. stadt. Volkschule (ime učitelja) und der VI. Klasse der IV. stadt. Volksschule (zopet ime učitelja) die österreichische Volkshymne nicht. Ein Bericht wird gewärtigt. Kalnegger m. p.« To se je zgodilo v najnevarnejši vojni dobi. Ker pa je prišel preobrat neprizakovano, nista imela Kalnegger in Lavtičar časa, da bi zopet dva »veleizdajalca« tirala pod ključ na ljubljanski grad, v morilne streške jarke ali še kam drugam. In sedaj? Vlada je imenovala prav istega Lavtičarja za njegove zasluge v medvojnem času, za člana Višjega šolskega sveta v Ljubljani. Kdo si je mogel ob prevratu predstavljati, da bodo i v svobodni Jugoslaviji igrale prvo violinu dokosti črnožolte Šusterščeve kreature?

— Poglavlje v stanovanjski bedi. Prejeli smo: Po več kot polletjem čakanju mi je stanovanjski urad prisodil malo stanovanje v Ljubljani, pritožba dosedanjega posestnika tega stanovanja je bila od poverjenja za soc. skrb odbita in upravičeno sem upal, da bom svojo družino kmalu preselil v Ljubljano. A kaj se zgodi? Deželni predsednik dr. Brejc je ustavil eksekutivno pravico stanovanjskega urada in si dal predložiti uradne akte od novembra dalje, da jih pregleda. To bo seveda zopet trajalo mesec, a jaz naj lezem medtem še bolj v dolgove, da pri dananjih razmerah vzdržujem svojo družino na Gorenjskem in sebe tu v Ljubljani. To se ne pravi vladati! — Uradnik-begunc.

— † Vladni svetnik Schitnik. V Leonisu v Ljubljani je v nedeljo umrl za srčno kajpo vladni svetnik Schitnik, okrajni glavar kranjski. Pokojnik je bil eden najposobnejših naših političnih uradnikov, ki se je zlasti med vojno izkazal kot poštenjak, ki se ni vdal pritisku od zgoraj, da bi preganjal tako, kakor marsikateri izmed njegovih stanovskih tovarišev, politično osumljene osobe. Leta 1908., ko se je vršil v Ljubljani vseslovenski novinarski kongres, ki so se ga udeležili razni odlični slovenski kulturni in politični činitelji, je bil pokojni Schitnik okrajni glavar v Postojni. Kot tak je moral sprejeti in pozdraviti slovenske izletnike, ki so prišli v Postojno, da si ogledajo postojansko jamo. Med izletniki sta bila tudi znani ruski general Volodimirov in vodja russkih kadetov Pavel Miljkov. Avstrijska vlada je okrajemu glavarju naročila, da mora posebno paziti na ta dva državnemu obstoju »velenevarna panskavista« in poročati o vsaki nihovem krenji. Schitnik se je z obema seznanil in dobil od njih vtisk, da sta oba sicer veleinteligentni in izobražena moža, da pa so njih politični nazori o Slovanstvu in Avstriji vseprej kakor nevarni za obstoj habsburške monarhije. V tem zmislu je na to poročal tudi vladni, kar pa mu je takraten deželni predsednik baron Schwarz hudo zameril. Ker pa je bil eden najbolj zmožnih političnih uradnikov na Kranjskem, mu tudi ta črna pika ni mogla trajno skodovati. Postal je okrajni glavar v Kranju, kjer si je pridobil splošni ugled in spoštovanje. Prejšnja vlada ga je imenovala za guvernerja v Prekmurju, katere službe pa ni nastopil, ker je nova vlada naredbo o ustanovitvi gubernatorstva v Prekmurju zopet razveljavila. Pokojnik zapušča vzdovo z 10 otroki. Bodil mu ohrajen blag spomin!

— V Zemunu je umrl Vejko pl. Budisavljević, mornariški kapetan, sin pok. velikega župana Budisavljevića in brat poslanca Srdjana Budisavljevića. Pokojnik je absoluiral pomorsko akademijo na Reki in je pozneje kot pomorski častnik prepotoval ves svet. Med vojno je služil kot časnik na oklopniči »Tegethofic«. Prevrat ga je zatekel v Zagreb na dopustu. Odpotoval je takoj v Puli, kjer je takoj odločno nastopil proti Italijanom, ki so se hoteli polasti vojnih ladij, ki jih je nedavno preje cesar Karel izročil Jugoslaviji. Ves njegov napor, da bi te ladje očuval svoji domovini, je postal brezuspešen. Kasneje so Italijani Budisavljevića iznenajli iz Pul. Po povrnitvi iz Rima je bil kon-

novan za delegata pri admiralu Gauchterju, poveljniku zavezniške mornarice na Krfu. Od tu je bil prišel, kot strokovnjak naši delegaci na mirovni konferenci v Parizu. Pkotnik je bil plemenit človek in stavušen Jugoslov.

— »Jugoslovanska Matica« je prejela nastopne pozdravne brzjavke: Celje, Veliko manifestacijsko zborovanje Jugoslovanske demokratske stranke pozdravlja ustanovitev organizacije, ki naj pripravlja popolno izvedbo ideje narodnega edinstva in ujedinjenja. Zborovalci Jugoslovanske demokratske stranke v Celju. — Jesenice — Fužine. Radovljisko okrajno učiteljsko društvo pozdravlja važno ustanovitev in želje Jugoslovanske Matice, da skoraj pripelje neodrešene brate pod okrilje svobode. — Veliki Gaber. Zbran samostojni kmetje pozdravljamo manifestacijo.

— Društvo in »Jugoslov. Matica«. Prejeli smo: Z ozirom na notico v vašem ceni. listu z dne 23. marca t. l. da se je udeležila manifestacijskega obhoda mladina srednjih šol, vam poročamo, da so bili to člani svobodomiselne srednješolske organizacije »Preporod«.

— Komunisti so kupili, kakor se nam poroča. Recharjevo hišo na Turjaškem trgu in Pavličkovo tiškarino v Kočevju. Tiskarno namejavajo premestiti iz Kočevja v Ljubljano.

— Agent Klobučarič na svobodi. Kakor smo že javili, je dunajska policija na zahtevo jugoslovenskih oblasti arretirala policijskega komisarja — madžarskega agenta, provokatorja Klobučariča. Sedaj javljajo z Dunaja, da je policija Klobučariča izpustila proti položitvi kavcije 200.000 krov.

— Usposobljenostne preizkušnje za obče ljudske in za meščanske šole z slovenskim, oziroma s slovenskim in nemškim učnim jezikom se prično pri podpisani komisiji na državnemu moškem učiteljsku v Ljubljani v pomladanskem roku 1920, dne 23. aprila 1920. Pravilno opredeljene prošnje za dripust k preizkušnji naj se po šolskih vodstvih pravočasno predlože okrajnim (mestnim) šolskim svetom, da bodo najpozneje do dne 15. aprila v rokah izpraševalne komisije.

— Prestopki policijskocestnega reda. Tekom enega tedna je bilo prijavljenih 150 slučajev prestopka policijskocestnega reda. Naivec biciklisti in šoferji. Zastopane pa so tudi inlekarje, dekle in druge žene, ker so vozile z vozički in »cizami« po trotoarjih.

Sprememba vojnega reda na južni železnici.

Obratno ravnateljstvo južne železnice v Ljubljani prihaja: Izpremembe v vojem redu na progah južne železnice od 1. aprila. Od 1. aprila t. l. vozi na progi Grabščain-Maribor, glavni kolodvor, mesto dosedanja vlaka št. 416 vlak št. 416a, ki odhaja iz Grabščajna ob 4.40, iz Dravograda ob 6.22 in prihaja v Maribor ob 8. ter ima tako zvezo z vlakom št. 35b/205, ki vozi proti Ptuju in Kotriši. — Nadalje vozi od 1. aprila dalje na progi Maribor-Pragersko-Čakovec vlak št. 229/207, ki odhaja iz Maribora ob 18.55, iz Pragerskega ob 20.30 in prihaja v Čakovec ob 22.33. V nasprotni smeri vozi iz Čakoveca vlak št. 250 do Ptuja in iz Ptuja vlak št. 224 do Maribora. Vlak št. 250 odhaja iz Čakoveca ob 3.45, vlak št. 224 pa iz Ptuja ob 5.43 ter prihaja v Maribor ob 6.59. — Na progi Maribor-Grabščain vozi mešani vlak št. 447 do Dravograda in vlak št. 497 ob 14.24. Ta vlak ima tedaj zvezo v Dravogradu z osebnimi vlakom št. 1813 proti Velenju in Celju. V nasprotni smeri vozi mešani vlak št. 472, ki odhaja iz Grabščajna ob 7.52 in prihaja v Dravograd ob 10.40, iz Dravograda vozi vlak št. 488, ki odhaja ob 15.01 in prihaja v Maribor, košček kolodvor ob 17.13.

Kultura.

— Golgota. Junak te Tuščeve drame, ki je dne 21. t. m. prvič priša na ljubljanski oder, je mladi menih Demetri, ki ga življenje z neodoljivo silo vabi iz samostanske celice. Po ljutem sporu s priorjem in sobratoma Kristus sam odvede v svet. Demetri se poroči, piše protversko knjige. Otok mu zbole na smrt, njegova žena pa se v tem zahava na ljubljanskem domu. Kristus nadomešča žalivnika pri detetu. Žena se napospod vrene; ljubljenc jo je spremil domov. V razgovoru z njo Demetri zve, da ne mara več zanj. Se pa poljubko imeti od nje, sa jo potegne nase ter jo med poljubom zdavti. Detet smre, Demetri pobegne. Kristus ostane pri mrtvi Ženi, če da vrazne Demetrijev grob nase. Demetri se vrne v samostan, navedi ga prekočeno kot Antikrista, a spravljivo se ob koncu začnejo Kristusova tolifine besede. — Drama ima pesniški letoč, ki se poročoma zvezta v simbolično edoto. Lep to motiv, da vabi Demetrijevi iz samostana življenje ponosenjeno v řenski, ker je tudi priosteni dialog, ker je polslovenski autor in grecičevska zvezda in vpletene ženske in ženske sestrene in vpletene ženske. S tem

Kritikus zam. Vendar pa delo ni brez izračuna priznanih prizvov. Ker plateni so voda ni močel v enem delovanju obratiti vod, prevar, ki jih je Demetrij doživel med svetom, jih je kumuliral v nezvestobi nlegove žene. Prizor, ko Demetrij davi predstavnik, je brutalen že sam na sebi, še odurenje, pa je zato, ker gledalec si prav jasno, ali hoče Demetrij res samo poljubiti ženo v slovo in ga že potem premaga tak obup, da jo umori, ali pa že izvrza samo z potegne nase, da premišljeno izvrši zločin. — Demetrij je predstavil gozd Rogoz z umetniškim umevanjem: glas mu je bil prožen, dovolj izrazit za hrepnenje, ukanceno ljubezen, kesanje in duševno otrpelost, zato da ustvaril tip, ki je zbuljal sočutje na težki hoji proti Golgati. Jako decentno je igral gospod Šest Kristusa, z lepo masko in umerjenim ponaučenjem, kakor sploh vselei dobro obvladuje apartne vloge. Prijevo neizporna strogost je označeval gospod Pregare z osorno kričavostjo, ko bi bil moral vedeti, da je po vsem prijevrem blistvu na njegova neizporna strogost — tudi v afektu — nerazdružno spojena z ledeno dostojanstvenostjo. Gospa Rogozova je predstavljala ženo dosti značilno kot zoporno prešušnico in malomarno mater; iz epizode vloga ljubimčeve je napravil gospod Gabršček, kolikor se pa dá napraviti iz nje. Samostanski vratar gospoda Ptuja na nastopal napoča; Apolonij gospoda Rakuse je bil prežet z blagodejno topilno. — Golgota se uprizoril kot s avnostno predstavo ob ustanovitvi Jugoslovanske Matice: zato je gospod vsečinski profesor dr. Illešič pred igro razpravil o resnicah, ki jih mora vedeti svet kakor tudi vsak naš državilan, ter je skenil svoj poahljivo sprejeti govor s pozivom, naj bo vsakdo pripravljen nastopiti pot na Golgotu, same da bo rešen slednji Jugoslov.

— Žalostna starica. Umetniški oddelek ministrstva prosvete je izbral odsek, da izdeli zakon o zaščiti starin in uredbi narodnih muzejev.

— Češka narodna banka. Praga, 11. marca. Češki narodni banki se je dovolila pravica za tiskanje bankovcev za dobo 20 let. Za guvernerja banke je bil imenovan bivši minister Fort.

— Zadržna škola. Ove godine otvorenje se u Beogradu dvomeseca zadružna škola. Zadarač će jo biti, da odgoji pre svega zadružne revizore in organizatore, a u drugome redu, da dade i ostalim činovnicima zadružnih poduzeća potrebitno znanje zadružarstva. Dan početka bice kasnije objavljen. Prijave prima Glavni zadružni savez u kraljevstvu SMS, Beograd, Resavska br. 15.

— Zveza trgovskih gremijev in zadržnja Štore v Ljubljani ima v soboto, dne 10. aprila ob 4. popoldne v sejni dvorani mestnega magistrata svoj ustanovni občni zbor. Dnevni red priobčimo pravočasno. Trgovske gremije in zadržne in zadržni savez u stanovitev te velevažne korporacije za trgovski stan.

— Vseslovenski trgovski shod v Ljubljani. Slovensko trgovsko društvo

se zopet dviga potrebu po tuji valuti. Končno s poslarkom zahteva, da so poskrbi za ostre odredbe proti spekulaciji in verilenju s tujimi valutami in z nakazili in čeki na tuja tržišča.

— Češka banka v Berlinu. Češka Unionbanka, Praška Kreditna banka in Češka agrarna banka ustanavljajo skupno v Berlinu Češko banko z glavnico 25 milijonov kron.

— V zadnjo starici. Umetniški oddelek ministrstva prosvete je izbral odsek, da izdeli zakon o zaščiti starin in uredbi narodnih muzejev.

— Češka narodna banka. Praga, 11. marca. Češki narodni banki se je dovolila pravica za tiskanje bankovcev za dobo 20 let. Za guvernerja banke je bil imenovan bivši minister Fort.

— Zadržna škola. Ove godine otvorenje se u Beogradu dvomeseca zadružna škola. Zadarač će jo biti, da odgoji pre svega zadružne revizore in organizatore, a u drugome redu, da dade i ostalim činovnicima zadružnih poduzeća potrebitno znanje zadružarstva. Dan početka bice kasnije objavljen. Prijave prima Glavni zadružni savez u kraljevstvu SMS, Beograd, Resavska br. 15.

— Zveza trgovskih gremijev in zadržnja Štore v Ljubljani ima v soboto, dne 10. aprila ob 4. popoldne v sejni dvorani mestnega magistrata svoj ustanovni občni zbor. Dnevni red priobčimo pravočasno. Trgovske gremije in zadržne in zadržni savez u stanovitev te velevažne korporacije za trgovski stan.

— Vseslovenski trgovski shod v Ljubljani. Slovensko trgovsko društvo

sklicajo za nedeljo, dne 11. aprila ob 9. do poletne vseslovenski trgovski shod, ki se bo vršil v veliki dvorani hotela »Union«. Natanki dnevnih red bomo pravočasno priobčili. V soboto, dne 10. aprila zvečer se vrši v opernem oledališču slavnostna operna predstava na čast gostom. Dalje prireditev v nedeljo večer v veliki dvorani hotela Union na čast gostom veselico. Pobrobnosti te prireditve priobčimo v prihodnih dneh.

— Slov. trgovsko društvo »Merker« prosi vse tiste, ki bi mogli povodom vseslovenskega trgovskega shoda dne 10. in 11. aprila sprejet kakega gosta na stanovanje, da prijavijo to društvo do 18. marca, Gradišče 17/II. Navede naj se tudi zatevki odškodnini.

Borza.

LDU Dunaj, 22. marca. (CTU) Dnevnik: Amsterdam 79-50-79-60, Berlin 308-311, Curih 37-50-37-55, Kristiania 39-90-39-95, Kodan 36-25-36-30, Stockholm 44-75-44-80. — Valute: marke 307-310, levi 335-337, levi 310, švicarske note 3725, francoske note 1640, italijanske 1150, angleške 825, dolari 210, carski rubli 280, kurzi v prostem prometu: Zagreb 145-160, Budimpešta 100-110, Krakow 103-114, Praga 300-315, čehoslovaške krome 305-327, SMS - krome 125-185.

LDU Curih, 22. marca. (CTU) Dnevnik: Berlin 7-20, Holandska 213-25, New York 583, London 22-10, Pariz 42, Milan 30-25, Bruselj 44, Kodan 103, Stockholm 121, Kristiania 106, Madrid 102-25, Buenos Aires 250, Praga 7-75, Dunaj 2-55.

Najnovejša poročila.

AMERIŠKI SENAT ODKLONIL RATIFIKACIJO MIROVNE POGODE.

Pariz, 22. marca. Ameriški senat je definitivno odklonal ratifikacijo versaliske mirovne pogode. Za ratifikacijo je glasovalo 49 senatorjev, proti pa 35, dočim bi moral za ratifikacijo glasovali 56 senatorjev. Za ratifikacijo je glasovalo 21 demokratov in 28 republikancev, proti pa 23 demokratov in 12 republikancev. Z ozirom na izid glasovanja se mirovna pogodba vrne predsedniku Wilsonu s pribombom da ji je senat odrekel ratifikacijo.

AMERIKA SKLENE SEPARATNI MIR.

LDU Pariz, 22. marca. (Dun. kor. ur.) Exchange Telegraph Company javlja iz Washingtona, da bo Wilson nemudoma pričel pogajanja glede sklepa separatnega miru z Nemčijo in Avstrijo. Po drugi brzjavki je verjetno, da se vprašanje se mirovna pogodba vrne predsedniku Wilsonu s pribombom da ji je senat odrekel ratifikacijo.

MIRO

Hle se hrvati vajen!
M. Šljaković, Trnovo. 2183

Ponudba dobro ohranjena železna
otroška postelja. Cena in
naslov: Žaleščka cesta št. 2. 2178

Vino kulinik 1917, 1918, 1919
nudi tvrdko Mlada, Poličane. 2073

Prodaja trgovine v prometnem kraju
na Dolenjskem. Ponudbe prosim pod „J. Z. 2117“ na upr.
Slov. Naroda. 2117

Sprejme se hiša v trg. hišo proti
vsičkih plati in dobi hrani takoj. Ravnatom se sprejme
služenje za vsa hišna dela. Naslov
pove upravn. Slov. Naroda. 2144

Lekalnik grahora in grah se dobri naj-
vimi, ceneje in najbolje v trgovini s
semeni Sever & Komp.
Ljubljana, Štefanova ul. 12. 2131

Kupi se polnojarmenik (Voligatter).
Ponudbe z natančnim popisom in ceno na „Impex“
Krekev trg 10, Ljubljana. 2023

Kaf blagajniščar ali prodajalka želi
vstopiti v teh poslih izvežbana gospodčica. Ponudbe na
Avtočlan zavod Drago Beseljak, Ljubljana,
Cankarjevo nab. 5. 2119

Vinari z dobrimi spričevali, prost vo-
jaške službe, samski, želi vstopiti
v službo pri kaki graščini. Ker
ima veselje do poljedelstva, izvežban
vsakega dela, sprejme tudi službo oprav-
nika. Franc Ocvirk, St. Vid na Planini pri
Sevnici. 2129

Na prodaj bo pridložil, za sedaj se pa
oddal v najem večje po-
sestvo. Vse v najboljem stanju ob
okrajni cesti v Gornjeradgonskem okraju;
primoč tudi za trgovino. Naslov
pove upravnštvo »Slov. Nar.« 2074

Stenograf-strojepisec se sprejme tako
v odvetniško pisarno dr. Ivana Fermevca, odv. v Ptaju.
2168

Manufakturist, dobra starejša moč, se
tako pod ugodnimi pogoji sprejme. Ponudbe na tvrdko: F.
Steiger in sin, Slov. Bistrica.
2152

Kupim deske za drobno žaganje, vsa-
ke vrste po 2, 3 in 4 mm.
Ponudbe na F. H. Grätz p. Celju. 2160

Prodaja nova moderna jedilnica
za 15.000 dinarjev ter spalnica za
12.000 dinarjev. Ponudbe na upravn-
štvo Slov. Naroda pod „Pehistvo 2162“.

Kompletne, elegantne opredljene
mobilite iz orehovega lesa je vo ugod-
nosti in ceni naprodaj. Vpraša in
ugleda se lahko vsak dan od 2 ure (14.
ave) naprej na Lanovu II. nadstropje,
Celje. 2167

Človek 10–15 panjev močne, (Dzier-
ženice zonke) kupujem ako je mogo-
če in vse potrebne orodje za čebelar-
stvo. S. Horvat, Pleskivica p. Jastre-
barske, Hrvatska. 2184

Gradnica edina elegantna soba, ter jo
zamenja za drugo pri fini družini. Ponud-
be z navedbo kje, na upravnštvo Sl.
Naroda pod „Elegantna soba 2181“.

Obla se takož zelo velika soba s po-
prostim vhodom potom zamenjave za
malo v novem delu mesta. Ponudbe
na oprav. Sl. Nar. pod „Velika soba 2180“.

Muska površina jopica, temno modra,
pletenia iz svile, popolnoma nova, se ugredno pro-
da. Naslov pove upr. Slov. Nar. 2176

Starški besantski znak (Josef)
iznam 4 serije. Kupec ki se interesira
za nje, naj avede ceno in piše na
upravnštvo Slovenskega Naroda pod
„Besantski znak 2187“.

Zlino in Mirju. V ponedeljek, dne
29. marca 1920 ob 3. uri zjutraj bude oddajala uprava ljub-
ljanske komende nemških vitezov na
Mirju svoj svet v zakup. V poštev pri-
dejo v prvi vrsti invalidi, vdove in si-
rote v vojni padlih vojakov in sploh
revni sloji. — Posebno se vabijo dose-
družni zakupniki, da obenem plačajo na-
jemalno. — Uprava komende ljubljanske
v. Veliki Nedeži, dne 28. marca 1920.

Kdo bi mladega Dobermana
prevezel v mladostnično potočje, naj pošije svoj
naslov pod Štef. „Doberman“ na upr.
Slov. Naroda. 2170

Vihar za Žemun - Beograd, več prot-
ovrtnine in negovanja cveče se išče za takoj. Ob vrtu je steklena hiša. Po-
nudbe je poslati Anonsom knes Dra.
Bogovićević, Beograd, Šremška ul. 8, pod
štef. „Vihar“. 2166

Vožnja.
Stalna vožnja se prevzame, dva
konja, voz dira. — Več se izve-
na Karlovski cesti 15, pritli.,
desno druga vrata. 2182

Nudim po načinjih dnevnih cenah:
fini strdi (med) v sodnih po 25 kg,
milje „Zlatorog“, medilo za čevlje
1/2, 1/4, 1/2 kg, prave trdilke blou-
mice, gladike in pobaranje, ležile
in težke bloumice. 2183

Osvald Dobeic
trgovina z mešanim blagom na debelo.

Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9.

„Lastal dom“
reg. kred. in stavb. z z o z. v likvidaciji
v Tržiču na Gorenjskem
vabi svoje zadružnike na

XIV. občni zbor
ki se bo vršil

v nedeljo, dne 11. aprila 1920.
ob 2. uri pop. v gostilni Sluga v Tržiču.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnika.
2. Odobrenje rač. zaključka za l. 1919.
3. Podelitev odvezet načelnstva.
4. Volitev.

Opomba: Ako ta občni zbor ne bi bil
sklepčen, se vrši drugi občni
zbor eno uro pozneje z istim
dnevnim redom (§ 60).

TRŽIČ, 25. marca 1920.

Načelnstvo.

Tržička posojilnica,
registrirana zadrga z omejeno zaveza
v Tržiču
vabi svoje člane na

XVI. redni občni zbor
ki se bo vršil

v nedeljo, dne 11. aprila 1920.
ob 2. uri pop. v gostilni pri Slugi v Tržiču.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnika.
2. Poročilo nadzorovnika.
3. Odobritev rač. zaključka za l. 1919.
4. Razbremenitev upravnega sveta.
5. Razbremenitev čistega dobitka.
6. Volitev načelnstva in nadzorstva po § 14 in 30.
7. Slučajnosti.

Opomba: Ako ta občni zbor ne bi bil
sklepčen, se vrši drugi občni
zbor eno uro pozneje z istim
dnevnim redom (§ 60).

TRŽIČ, 25. marca 1920.

Načelnstvo.

Zahvala.
Vsem, ki so nam o priliki
smrti naše druge soproge, ozir.
mamice, hčere, sestre, tete,
gospo

Jerezilie dr. Zmavčeve
roj. Petovar
sopre glavn. profesorja
lažali gorje s prijateljsko to-
lažbo in bodrilno besedo ter z
dejansko podporo, darovali
vence in cvetelice ter spremjali
pirano preminko na zadnj
njeni poti, v prvi vrsti učiteljskem
zboru in dijaštvu kr. I.
državne gimnazije, izrekamo s
tem najiskrenje zahvalo.

Posebno pa se najsrceje
zahvaljujemo g. prof. Bajuku
in njegovemu dijaškemu pre-
skemu zboru za ganljivi pre-
sresujoči poslovnični.

Ljubljana, 20. marca 1920.

Začetni rodbini:

Br. Žmavčeva v Ljubljani
in Ant. Pečarjeva v Ban-
čušču.

Karla Bobnik naznača v svojem in v imenu svojih
otrok in sorodnikov, vsem prijetjem in znancem prečujočo vest,
da je njen predkor soprog, odnosno očet, gospod

Franc Schitnik

dnevni svetlosti

danes po dolgem skupinskem trpljenju, previden s težkimi sv-
vere vseh v Božjo voljo mirno v Gospode zapal.

Pogreb, blagopodobnega se bo vrši leta ob pet. 4. popo-
dne iz Ljubljane na pokopališče k Sv. Križu v Ljubljani.

Štev. 21. marca 1920.

Grobna pokopališčna cerkev.

Kavčiljna slomljivljiva in slomljivo
čevljivo, vsebine od-
vetnik dr. Vladislav Krej v Ljubljani, Šod-
na ulica 1. Reflektira se samo na prvo-
vrstno mot. 2118

Prinj zoš, svila, ornara za obliko
in posečje. Kupi se kopiran
preč. Vpravo se česovskega cesta 13.
(Klošče) L. nadzor., vrata 107. 2153

Kuhinjni uradnik 15ča meblirano me-
šino sobo z vao
oskrbi ev. s hrano za takoj. Ponudbe
pod Uradnik 2105. na upravnštvo Sl.
Naroda. 2147

Kupi se hiša v velikosti 85/8x64
cm. Lahko tudi ma-
lo večje. Ponudbe na Janus Prepotni,
St. Peter c. 20. 2140

V zakup se da paša
na Kodilevem na parcejih ob Ljubljani
sred Železnicu in depozito. Pa-
nudbe dovoljenje se bode kazensko za-
sledovala. Informacije daje Dr. Ivo
Bonomiš, odvetnik v Ljubljani, M-
klodičeva cesta 6. 2147

Knjigovodkinja,
popolnoma zmožno, slov. in nem.
jezik pogoj, se išče za takoj.

Petrolejska družba, Maribor.

Vinara

Fran Jakovac, Jasha, Hrvatsko,

priporoča pristna rdeča in bela vina
do ugodnih dnevnih cen. 511

KONJAK

Pri slabo-ti vsed starosti, težkočah v
želodcu, pešanja moč, je

star vinski konjak

pravo živiljenje vzbujajoče sredstvo. Dve

politički steklenici pošte z zaboljem

vred kot zaporno blago za 80 K.

Beneš Herl, vrlepoštnik, grad Golič

12/0

Drva

po najnižji ceni možna in trda vsako

množino pripelje na dom družza „Im-

peks“ Makrova hiša, Krekev trg 10.

1333

Oglje la bukovo

je došlo in se dobiva v vsaki

množini. SREBOTNJAK, Kolodv.

ulica št. 31. 2135

Motorno kolo

znamke „Puch“ 3 1/2 PS v zelo

lepenem stanju se proda. Naslov

pove upravnštvo Sl. Nar. 2146

Kupijo se

dobro ohranjeni sodi od 200 — 300 litrov. Ponudbe

na Tevarza za čreslovino, Gerhardus in sinevi & dr.

Mačajper, počta Ptujskagera. 2125

Čisto svinjsko mast

samo na debelo po najnižjih dnevnih cenah dobavlja I. Slavonska

tvornica suhomesnate robe i masti

J. Gigović, Nova Gradiška, Slavonija.

ZDRAVILNI VRELEC

najobilnejši vseh poznatih natron-

litij vrelecev. Kot zdravilna voda

od zdravilnih avtoritet radi svoje

jezikovno zdravilnega učinka posebno

pripovedana proti melenjnim, ledvinčnim

žlezodčnim bolezniom, protitum in</